

Egyes biotikus stresszorok (*Blumeria graminis* f. sp. *tritici* és *Oulema* spp.) és különböző őszi búza fajták interakciója

Perczel Dénes

Növényorvos mesterképzési szak, nappali munkarend

Növényvédelmi Intézet, Integrált Növényvédelmi Tanszék

Belső témavezető: (Dr. Pálinkás Zoltán, egyetemi docens, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem)

A diplomadolgozatom célkitűzése, hogy megvizsgáljam, milyen hatással vannak az öntözés, a fajtaválasztás, valamint a különböző tápanyag-utánpótlási szintek az őszi búzában előforduló lisztharmat által okozott fertőzöttségre, illetve a veresnyakú árpabogár lárvái és imágói által okozott kártételre, továbbá milyen összefüggés fedezhető fel a veresnyakú árpabogár lárvái és imágói által okozott károsítás és az őszi búza egyes értékmérő tulajdonságai között. Két vegetációs időszakban, egy öntözött és egy öntözetlen területen állítottam be a kísérletem. Mindkét területen 5 fajta x 4 tápanyagszint x 3 ismétlés = 60 kisparcellát alakítottam ki. A búza lisztharmat fertőzésének mértékét, valamint az árpabogár-félék lárváinak és imágóinak kártételét a növények levelein vizsgáltam az EPPO szabványok szerint. A termény értékmérő tulajdonságait FOSS Infratec™ 1241 típusú gabona analízátorral határoztuk meg.

A kísérletem során bebizonyosodott, hogy a fajtaválasztás, az öntözés és az eltérő tápanyag-utánpótlási szintek hatással voltak a búza lisztharmat által okozott fertőzöttségére. A *Basilio* és *Complice* fajtákon mértem a legnagyobb mértékű fertőzöttséget. A tápanyagszinteket tekintve az öntözetlen területen jelentősebb volt a fertőzöttség mértéke azon parcellákon, ahol nem történt tápanyagutánpótlás (kezeletlen kontroll), valamint az alacsony tápanyagszintű (N:P:K 40:25:30 kg) parcellákban. Vizsgálataim során bebizonyosodott, hogy a fajtaválasztás és az eltérő szintű tápanyagutánpótlás hatással vannak a veresnyakú árpabogár lárvái és imágói általi kártétel mértékére. A gyengébben szőrözött fajtákon nagyobb mértékű volt a kártétel, mint az erősebben szőrözött fajtákon. Az első vegetációs időszakban öntözéstől függetlenül nagyobb mértékű kártételt felvételeztem a közepes (N:P:K 80:50:60 kg) és magas (N:P:K 120:75:90 kg) tápanyagszintű parcellákban minden fajta esetében. A lineáris regresszió elemzés alapján kijelenthető, hogy a kártétel mértéke és a termésmennyiség fordítottan arányosak, míg a kártétel mértéke arányosan nőtt a fehérje és sikeértalom növekedésével.